

Årsrapport 2015 - Kontrollutvalget Vestfold fylkeskommune

Hjemmel

Kommunene er i henhold til kommuneloven § 77 pålagt å ha kontrollutvalg. Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner definerer utvalgets oppgaver nærmere.

Formål og oppgaver

Kontrollutvalget skal – på vegne av kommunestyret – føre løpende tilsyn med forvaltningen, herunder påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.

Viktige oppgaver for kontrollutvalget er:

- Påse at kommunens regnskap og kommunale foretaks årsregnskap blir revidert på en betryggende måte, herunder holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet.
- Avgi uttalelse om årsregnskapet før det vedtas av fylkestinget.
- Påse at revisjonsmerknader blir fulgt opp.
- Utarbeide plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon.
- Påse at det årlig blir gjennomført forvaltningsrevisjon.
- Rapportere til fylkestinget om gjennomført forvaltningsrevisjon.
- Påse at fylkestingets vedtak i tilknytning til forvaltningsrevisjons-prosjekter blir fulgt opp.
- Påse at det gjennomføres selskapskontroll.
- Utarbeide plan for gjennomføring av selskapskontroll.
- Rapportere til fylkestinget om gjennomført selskapskontroll.
- Innstille til fylkestinget ved valg av revisjonsordning.
- Utarbeide forslag til budsjett for tilsyns- og kontrollarbeidet i fylkeskommunen.
- Vurdere henvendelser fra innbyggerne.
- Stille krav til fylkeskommunens etiske bevissthet.

Sammensetning

Kontrollutvalget skal ha minst 3 medlemmer og minst ett av medlemmene skal være medlem av fylkestinget, jf. kommuneloven § 77 nr. 1.

Kontrollutvalget i Vestfold fylkeskommune har for valgperioden 2011 -2015 hatt følgende sammensetning:

Medlemmer

Kjetil Holm Klavenes (Ap), leder
Rune Mathiassen(SV), nestleder
Janne Ekmann (Ap)
Elisabeth Trevland (H)
Ingar Døler (FrP)

Varamedlemmer

Jon Valter Thorsen (Ap)
Merete Lien Halvorsen (Sp)
Heidi Ørnlo (AP)
Ellen Gran (H)
Ingar Eikbråten (FrP)

Etter valget høsten 2015 fikk kontrollutvalget ble følgende valgt som medlemmer og varamedlemmer for perioden 2015 – 2019:

Medlemmer

Heidi Ørnlo (Ap), leder
Rune Mathiassen(SV), nestleder
Øyvind Reidar Bakke (Ap)
Elise Andersen (FrP)
Andreas Muri (H)

Varamedlemmer

Per Hermann Aune (Ap)
Inge Høyen (Sp)
Ulf Lund Halvorsen (MdG)
Øyvind Oppegård (KrF)
Hanne Eikeland (H)

Kontrollutvalgets virksomhet i 2015

Kontrollutvalget har i 2015 avholdt 5 møter og behandlet 45 saker. I 2014 ble det det til sammenligning avholdt 6 møter og behandlet 49 saker.

Regnskapsrelaterte saker

Kontrollutvalgets uttalelse til Vestfold fylkeskommunes årsregnskap 2014

Kontrollutvalget skal avgi uttalelse om fylkeskommunens årsregnskap. Uttalelsen skal være fylkesutvalget i hende tidsnok til at det kan tas hensyn til den før fylkesutvalget avgir innstilling om årsregnskapet til fylkestinget.

Kontrollutvalget avga uttalelse til fylkeskommunens årsregnskap i møte 09.04.2015. Regnskapet ble vurdert i et positivt lys og fra uttalelsen kan blant annet følgende nevnes:

- Kontrollutvalget registrerer at budsjett disiplinen er god og at alle sektorene har mindreforbruk i forhold til justert budsjett. Kontrollutvalget ser svært positivt på regnskapsresultatet sett i lys av inntektssvikt på 31 mill. kr i skatt og rammetilskudd.
- Netto resultatgrad viser 4,1% og anses tilfredsstillende. Tallet bør etter retningslinjene være på minst 3 %. Korrigert netto resultatgrad viser 4 % hensyntatt bruk og avsetning til bundne fond.
- Kontrollutvalget ser positivt på at de frie fondene, Bufferfond og Disposisjonsfond Premieavvik, også i 2014 er styrket med henholdsvis 27 og 50 mill. kr.

Enhetskontroller

Som en del av regnskapsrevisjonen gjennomfører Vestfold Kommunerevisjon kontroller ved ulike enheter i organisasjonen. Enhetskontrollene kjennetegnes ved gjennomgang av de administrative områdene budsjett/regnskap, lønn, kasse/bank (likviditetshåndtering), og evt. fakturering.

Følgende enhetskontroller er behandlet i kontrollutvalget i 2015:

- Rapport enhetskontroll – Horten videregående skole
- Rapport enhetskontroll – Regionalsektoren VFK

Rapportene ble tatt til orientering.

To enhetskontroller utført i 2014 ble etter vedtak i kontrollutvalget fulgt opp i 2015. Det gjaldt rapporter fra Thor Heyerdahl vgs. og Greveskogen vgs. i forbindelse med bruk av stillingsprosenter på over 100 %. Utvalget fikk tilbakemelding med skolenes vurderinger om stillingsprosenter. Dette ble tatt til orientering.

Sluttregnskaper

Kontrollutvalget har i 2015 fått to sluttregnskaper til behandling. Det gjaldt Færder vgs. og Gildehallen. Reglement for byggeprosjekter i Vestfold fylkeskommune krever at sluttregnskap for investeringer over 20 mill. kr skal legges fram for kontrollutvalget.

Revisjonsplan 2015

Kontrollutvalget behandlet revisjonsplan 2015 i møte 26.11.15. Planen viser hvordan revisor planlegger å gjennomføre regnskapsrevisjonen, og legges fram for kontrollutvalget til orientering. Dokumentet er viktig for kontrollutvalgets utøvelse av sitt påse-ansvar overfor revisor.

Forvaltningsrevisjon mv.

Plan for forvaltningsrevisjon og selskapskontroll 2012-2015 ble revidert av kontrollutvalget 10. oktober 2013. Utvalget gjennomgikk sine prioriteringer og vedtok en fornyet liste over prioriterte forvaltningsprosjekter. Endringene ble oversendt fylkestinget til orientering.

Revidert liste over prioriterte forvaltningsprosjekter:

1. Gjennomgang av fagskolen i Vestfold fylkeskommune (**behandlet 2014**)
2. Vestviken Kollektivtrafikk (**behandlet 2014**)
3. Kulturarv (**behandlet 28.05.15**)
4. Mislighetsrisiko i forbindelse med vedlikehold av fylkeskommunale eiendommer
5. Vedlikehold av fylkesveger (**behandlet 26.11.15**)
6. Offentlig anskaffelser.

I 2015 er det behandlet 2 forvaltningsrevisjonsrapporter:

- Kulturarv
- Vedlikehold av fylkesveger

Det er gjennomført og behandlet 2 selskapskontroller:

- Larvik Arena IKS
- Telemark og Vestfold Regionteater AS – Teater Ibsen

Forvaltningsrapport Kulturarv

Med utgangspunkt i plan for forvaltningsrevisjon bestilte kontrollutvalget revisjon innen Kulturarv. Rapporten ble behandlet i møte 28.05.15.

Rapportens formål var å:

- Undersøke rutiner og praksis for budsjettstyring
- Kartlegge hvilket ansvar fylkeskommunen har innen kulturminnevern
- Undersøke om Vestfold fylkeskommune følger opp lowerk og nasjonale målsettinger innen kulturminnevern
- Undersøke hvordan Vestfold fylkeskommune følger opp egne målsettinger innen kulturminnevern

Kontrollutvalget ba i tillegg revisor om å undersøke følgende:

- Hvordan er Vestfold fylkeskommunes ansvar/myndighet innenfor kulturarvområdet avgrenset i forhold til kommunene?
- Kulturarv forvalter store verdier – hvordan er forholdet mellom kostnadsestimer og budsjett. Er det stort etterslep?

Rapporten tegnet et positivt bilde av hvordan seksjon for Kulturarv driver arbeidet innen kulturminneforvaltningen, og det ble fattet slikt vedtak i saken:

«Kontrollutvalget viser til rapporten "Kulturarv i Vestfold fylkeskommune" og er svært tilfreds med at gjennomgangen viser at Vestfold fylkeskommune har en veldrevet kulturminneforvaltning.

Kontrollutvalget slutter seg til revisors anbefaling:

- Revisor anbefaler at Vestfold fylkeskommune, gjennom seksjon for Kulturarv, fortsetter det gode arbeidet innen kulturminneforvaltningen. Saken oversendes fylkestinget»

Forvaltningsrapport «Vedlikehold av fylkesveger»

Rapporten ble bestilt med utgangspunkt i plan for forvaltningsrevisjon og ble behandlet i kontrollutvalget i møte 26.11.15.

Formålet med rapporten var å undersøke om vegvedlikeholdet på fylkesvegene blir gjennomført i tråd med planer, samt gjennomgå samhandlingen mellom fylkeskommunen og Statens vegvesen omkring vedlikehold av fylkesvegene.

Det var lagt til grunn to hovedproblemstillinger i rapporten:

1. Hvilket prioriteringsgrunnlag foreligger for vegvedlikeholdet og hvilke utrednings- og beslutningsprosesser ligger til grunn for dem?
 - Hovedkilden for prioriteringsgrunnlaget på fylkesveg finnes i de årlige leveranseavtalene, som fastsetter hvilke aktiviteter knyttet til investering, drift og vedlikehold på fylkesveg som skal skje i kalenderåret. Revisor konkluderer med at disse er utformet på et overordnet nivå. Statens vegvesen utformer utkastet til leveranseavtalene etter dialog og innspill fra fylkeskommunen. Revisor konkluderer med at resultatmålene som er utarbeidet for regionalsektoren også er på et overordnet nivå. Dette vanskeliggjør oppfølging av målene innen vedlikehold.
 - I 2010 ble det etablert en grunnmodell som skulle sikre et kvalitativt godt og effektivt styringssystem for fylkesvegoppgaver. Vestfold fylkeskommune har i 2013 foretatt en grundig gjennomgang av styringssystemet. Etter revisors vurderinger kan fylkeskommunen vise til videreutvikling av styringssystemet og rutiner, blant annet ved at Statens vegvesen er tett koblet til budsjettprosessen i fylkeskommunen.

2. I hvilken grad gjennomføres planlagt vegvedlikehold?
 - Revisor konkluderer med at bokførte kostnader for drift og vedlikehold av fylkesveger i 2013 og 2014 ikke avviker vesentlig fra rammen for budsjetterte midler for fylkesveger.
 - Revisor konkluderer med at leveranseavtalene for 2013 og 2014 gjennomføres i tråd med de vedtatte leveranseavtalene.
 - Revisor konkluderer med at leveranseavtalene er lite detaljerte på konkrete resultatmål/indikatorer innen drift og vedlikehold. Slik leveranseavtalen nå er utformet, er resultatmål innen drift og vedlikehold av fylkesveger hovedsakelig basert på budsjett. Det foreligger ingen overordnet vedlikeholdsplan som Statens vegvesen rapporterer på.

Kontrollutvalget fattet slikt vedtak:

«Kontrollutvalget viser til forvaltningsrapporten "Vedlikehold av fylkesveger" og slutter seg til revisors konklusjoner og anbefalinger:

- Vestfold fylkeskommune bør utarbeide en overordnet plan for vedlikehold av fylkesvegene.
- Vestfold fylkeskommune bør fortsette arbeidet med å spesifisere mål, indikatorer for måloppnåelse og risikostyring knyttet til vegvedlikeholdet.

Kontrollutvalget ser positivt på at fylkesrådmannen støtter anbefalingene i rapporten og ber om skriftlig tilbakemelding på hvordan disse er fulgt opp innen 13.mai 2016. Saken oversendes fylkestinget for behandling.»

Selskapskontroll

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av fylkeskommunens interesser i selskaper herunder kontrollere om den som utøver fylkeskommunens eierinteresser gjør dette i samsvar med fylkestingets vedtak og forutsetninger. Kontrollen kan gjennomføres som:

- Eierskapskontroll (kontroll med om fylkeskommunens eierinteresser ivaretas i samsvar med fylkestingsvedtak, lover og forutsetninger)
- Forvaltningsrevisjon (systematisk gjennomgang av definerte problemstillinger)

Eierskapskontroll skal gjennomføres i de selskapene som etter lov er omfattet av slik kontroll, hovedsakelig interkommunale selskaper og offentlig eide aksjeselskap.

Kontrollutvalget har i 2015 gjennomført og behandlet 2 selskapskontroller.

Eierskapskontroll – Larvik Arena IKS

Kontrollutvalget behandlet eierskapskontroll av Larvik Arena IKS i møte 26.02.15. Formålet med kontrollen var å vurdere hvordan Vestfold fylkeskommune forvalter sine eierinteresser i selskapet. Dette gjelder på områder som utøvelse av eierskapet og rapportering og informasjonsflyt mellom eier og selskap.

Rapporten ble utarbeidet med utgangspunkt i 6 problemstillinger:

- Er det utarbeidet rutiner for rapportering til eier?
- Utøver representantskapet sin myndighet i tråd med gjeldende lover og regler?
- Drives selskapet i tråd med gjeldende lover, regler og selskapsavtale?
- Drives selskapet i tråd med intensjonene og innenfor rammene av aktuelle fylkestingsvedtak?
- Sørger styret for en forsvarlig forvaltning av selskapet?
- Har Vestfold fylkeskommune utarbeidet eierstrategi/eiermelding?

Følgende anbefalinger ble gitt:

- Det anbefales at Vestfold fylkeskommune gjør opplæring om eierskap, selskapsorganisering, ansvar og styringsmuligheter til en obligatorisk del av folkevalgtopplæringen.
- Det anbefales at Vestfold fylkeskommune rutinemessig reviderer eierskapsmeldingen og publiserer denne på www.vfk.no.
- Det anbefales at det gjøres en vurdering av om krav til valgkomite bør vedtektsfestes.
- Videre anbefales det at Vestfold fylkeskommune stiller forventninger til at Larvik Arena IKS:

- innarbeider rutine for at fylkeskommunens revisor og kontrollutvalg varsles om representantskapsmøter jfr. KL § 80.
- utarbeider etiske retningslinjer for selskapet.
- registrerer styreverv i styrevervregisteret.
- utarbeider rutine for å melde avvik.

Kontrollutvalget fattet følgende vedtak:

«Kontrollutvalget viser til rapporten Eierskapskontroll Larvik Arena IKS og slutter seg til de konklusjoner og anbefalinger som gis.

Kontrollutvalget henstiller fylkesadministrasjonen i samarbeid med eierrepresentant om følge opp rapporten og dens anbefalinger. Det bes om tilbakemelding på hvordan rapporten er fulgt opp til kontrollutvalgets møte 26. august 2015.»

Eierskapskontroll Telemark og Vestfold regionteater AS - Teater Ibsen

Selskapskontrollen har til formål å vurdere hvordan Vestfold fylkeskommune forvalter sine eierinteresser i Telemark og Vestfold regionteater AS. Kontrollen er gjennomført med utgangspunkt i følgende problemstillinger:

Formålet med kontrollen var todelt:

- Vurdere hvordan Vestfold fylkeskommune følger opp sitt eierskap i Telemark og Vestfold regionteater AS
- Kontrollere om Telemark og Vestfold regionteater AS utøver myndigheten i henhold til bestemmelser i aktuelle lover og forskrifter, fylkestingets vedtak og forutsetninger og i tråd med etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse.

To problemstillinger var lagt til grunn for gjennomføring av kontrollen:

- Utøver Vestfold fylkeskommune kontroll med sine eierinteresser i Telemark og Vestfold regionteater AS?
- Utøves fylkeskommunens eierinteresser i Telemark og Vestfold regionteater AS i samsvar med fylkestingets vedtak og forutsetninger, aktuelle lovbestemmelser og etablerte normer for god eierstyring og selskapsledelse?

Følgende anbefalinger ble gitt:

Vestfold fylkeskommune anbefales å:

- følge opp at eiermeldingen/strategi for selskapet evalueres årlig i tråd med interne rutiner og KS` anbefalinger om eierskap m.m.
- vurdere å gi føringer for at det skal være vedtektsfestet valgkomite for selskapet ved valg av styremedlemmer, i tråd med KS` anbefalinger om eierskap m.m.

- registrere styremedlemmer i styrevervregisteret i tråd med KS` anbefalinger om eierskap m.m.

Telemark og Vestfold regionteater AS anbefales å:

- vurdere å utarbeide styreinstruks i tråd med KS` anbefalinger om eierskap m.m.
- vurdere å gi føringer om kjønnsbalanse i styret i tråd med KS` anbefalinger om eierskap m.m.
- følge opp det planlagte arbeidet om å utarbeide rutiner for eiermøter og informasjonsstrategi overfor eierne

Slikt vedtak ble fattet i saken:

«Kontrollutvalget viser til rapporten Eierskapskontroll Telemark og Vestfold Regionteater AS og slutter seg til revisors konklusjoner og anbefalinger.

Vestfold fylkeskommune anbefales å:

- følge opp at eiermeldingen/strategi for selskapet evalueres årlig i tråd med interne rutiner og KS` anbefalinger om eierskap m.m.
- vurdere å gi føringer for at det skal være vedtektsfestet valgkomite for selskapet ved valg av styremedlemmer, i tråd med KS` anbefalinger om eierskap m.m.
- registrere styremedlemmer i styrevervregisteret i tråd med KS` anbefalinger om eierskap m.m.

Telemark og Vestfold regionteater AS anbefales å:

- vurdere å utarbeide styreinstruks i tråd med KS` anbefalinger om eierskap m.m.
- vurdere å gi føringer om kjønnsbalanse i styret i tråd med KS` anbefalinger om eierskap m.m.
- følge opp det planlagte arbeidet om å utarbeide rutiner for eiermøter og informasjonsstrategi overfor eierne

Kontrollutvalget vil oppfordre administrasjonen om å legge fram en revidert eierskapsmelding for fylkestinget basert på resultatene av fylkesutvalgets årlige gjennomgang av fylkeskommunens eierskap/selskapstilknytning.»

Oppfølging av forvaltningsrapporter og selskapskontroller i perioden 2011 - 2015

Som en oppsummering ba kontrollutvalget om en statusorientering fra administrasjonen om hvordan forvaltningsrapporter og selskapskontroller gjennomført i perioden er fulgt opp. Dette ble det redegjort for i møte 28.05.15 og utvalget tok redegjørelsen til orientering. Følgende rapporter ble omtalt:

- Eierskapskontroll Larvik Arena IKS – 2015
- Selskapskontroll Vestviken Kollektivtrafikk AS – 2014
- Kontroll av spesialundervisning i praksis – 2014
- Eierskapskontroll Vestfold Festspillene AS – 2014
- Gjennomgang av Fagskolen i Vestfold – 2014
- Kvalitet og etterlevelse av lovpålagte krav VGO – 2013
- Eierskapskontroll Tønsberg HVF AS – 2013
- Gildehallen – 2012
- Sams vegadministrasjon – 2012»

Andre forhold relatert til kontroll og tilsyn

Redegjørelse om anbudsprosessen ved påbygging av fylkeshuset.

28.06.15 publiserte Tønsbergs Blad en reportasje hvor det ble påstått å være avdekket brudd på anbudsreglementet i forbindelse med påbygging av fylkeshuset. Fylkesutvalget ba kontrollutvalget om å se på saken. Kontrollutvalget innkalte fylkesrådmannen for en redegjørelse og revisor ble bedt om å undersøke forholdene. Fylkesrådmannen redegjorde for kontrollutvalget i møte 27.08.15 og revisor la frem rapport fra sine undersøkelser. Kontrollutvalget fattet slikt vedtak i saken:

«Kontrollutvalget viser til revisors foreløpige rapport og øvrig informasjon i saken. Kontrollutvalget ser alvorlig på de funn som er framkommet.

Fylkesadministrasjonen henstilles om snarest å gjennomgå praksis, rutiner og retningslinjer innen offentlige anskaffelser og sørge for at dette kvalitetssikres.

Kontrollutvalget ber om en orientering fra fylkesrådmannen om hvordan rutinene fungerer og hvilke erfaringer man har gjort seg i løpet av 2016.

Saken oversendes fylkesutvalget og fylkestinget for videre behandling.»

Redegjørelse om arbeidsavtaler og medarbeidersamtaler

Kontrollutvalget fikk etter forespørsel i møte 09.04.15 en redegjørelse fra administrasjonen om praksis rundt arbeidsavtaler og medarbeidersamtaler for de ansatte i fylkeskommunen. Redegjørelsen ble tatt til orientering.

Engasjementsbrev fra Vestfold kommunerevisjon

Engasjementsbrev fra revisor beskriver vilkår for revisjonsoppdraget og skisserer ansvarsfordelingen mellom revidert part og revisor på ulike områder. Dokumentet har blitt lagt fram for nytt kontrollutvalg til orientering.

Vurdering av reglement og rutiner for finansforvaltning

Revisor har gjennomgått reglement og rutiner for finansforvaltningen og rapportert til kontrollutvalget. Reglement og rutiner ble vurdert å være i samsvar med vedtatte rammer, lov og forskrift. Saken ble behandlet i møte 09.04.15 og tatt til orientering.

Opplæring av nytt kontrollutvalg

Sekretariatet har gjennomgått mandat, oppgaver og sentrale områder for kontrollutvalgets funksjon og rolle i møte 26.11.15. VIKS arrangerte 30.11.15 en felles opplæringskonferanse for medlemmer og varamedlemmer i alle kontrollutvalgene i Vestfold.

Revisor

Vestfold Kommunerevisjon er fylkeskommunens valgte revisor og utfører revisjonstjenester både innen regnskaps- og forvaltningsrevisjon. Revisor bistår også fylkeskommunen i ulike spørsmål som krever revisjonsfaglig vurderinger. Revisor er etter revisjonsforskriften § 15 forpliktet til årlig å avgi en erklæring om sin uavhengighet. Slik erklæring foreligger.

Kontrollutvalgets sekretariat

Sekretariatstjenestene utføres av Vestfold Interkommunale Kontrollutvalgssekretariat (VIKS). Kontrollutvalgsleder Kjetil Holm Klavenes har vært fylkeskommunens medlem i styret i VIKS. Etter valget ble ny kontrollutvalgsleder Heidi Ørnlo valgt som styremedlem. VIKS har 3 ansatte og Gaute Hesjedal har sekretæransvaret for kontrollutvalget i fylkeskommunen.

Budsjett

For 2015 har det vært bevilget et budsjett på kr 3.857.000,- til kontroll og tilsyn i Vestfold fylkeskommune. Beløpet inkluderer revisjonstjenester, sekretariatstjenester, møtegodtgjørelse og disponible midler.

Kontakt med administrasjonen og andre:

Fylkesrådmannen med representanter fra administrasjonen har gitt orienteringer til kontrollutvalget ved forespørsel. Kontrollutvalget opplever et godt samarbeid med administrasjonen i Vestfold fylkeskommune.

Kontakt med politisk organisasjon:

Kontrollutvalget opplever å ha et godt samarbeid med fylkesordfører og den politiske organisasjonen forøvrig.

Tønsberg, 3.mars 2016

For leder av kontrollutvalget i Vestfold fylkeskommune, Heidi Ørnlo



Gaute Hesjedal
Rådgiver VIKS